

Решение на Съда (първи състав)
13 януари 2005 година*

«Държавни помощи – Член, 93, параграф 3, от Договора за ЕО (изменен в член 88, параграф 3, ЕО) – Проект за помощ – Забрана да се привеждат в изпълнение предвидените мерки преди крайното решение на Комисията – Такса от части предназначена да се финансира помощта – Такса установена преди приложението на помощта»

По дело C-175/02

с предмет искане за преюдициално запитване на основание член 234 ЕС отправено от Hoge Raad der Nederlanden (Нидерландия) между,

F. J. Pape

срещу

Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

СЪДЪТ (първи състав)

състоящ се от: г-н P. Jann, председател на състав, г-н A. Rosas, г-н K. Lenaerts, г-н S. von Baro и г-н K. Schiemann (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н L. A. Geelhoed,

секретар: г-н F. Contet, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 22 януари 2004 г.;

като има предвид становищата, представени:

- за правителството на Нидерландия от H.G. Sevenster, в качеството на представител,
- за Комисията на Европейските общности от J. Flett и H. van Vliet, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 4 март 2004 г.,

* Език на производството : нидерландски.

постанови настоящото,

Решение

1. Искането за преюдициално запитване като това по Дело C-174/02, *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant* (решение до този момент не публикувано в Сборника, по надолу «решение SWNB»), тълкуването на член 93, параграф 3, от Договора за ЕО (изменен в член 88, параграф 3, ЕО).

2. Този иск е бил представен в рамките на спор между M. Pape, селскостопански производител, на *Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij* (Министерство на земеделието, околната среда и риболова), по повод една такса върху излишъците от оборски тор наложена на този селскостопански производител на основание на член 13 от *Meststoffenwet* от 27 ноември 1986 г. (закон за оборския тор, *Staatsblad* 1986, 598), с мотива, че тя е била наложена в нарушение на забраната за изпълнение визирана в член 93, параграф 3, последно изречение, на договора.

Юридическа рамка

Общностна регламентация

3. Член 93, параграф 3, от договора гласи:

«Комисията бива информирана своевременно, за да даде своите съображения относно проектите, които имат за цел да установяват или променят помощи. Ако тя прецени, че даден проект е несъвместим с общия пазар на основание на член 92, тя не незабавно открива процедурата предвидена в предходния параграф. Заинтересованата страна-членка не може да приведе в изпълнение мерките, които предвижда преди тази процедура да е довела до приемане на крайно решение.»

Национална регламентация

4. В Нидерландия член 13 от *Meststoffenwet*, влязъл в сила на 1er май 1987 г. на основание на указ от 22 април 1987 г. (*Staatsblad* 1987, 189), е установил такса върху излишъците от оборски тор с цел да се покрият разходите свързани с:

(a) административния апарат на банките за оборски тор предвидени в член 9;

(b) за участие по смисъла на член 9, параграф 4;

(c) за създаването на необходимите инфраструктури за събирането, транспорта, третирането, преработката или унищожаването на излишъците от оборски тор;

(d) за контрол на изпълненията на глави III и IV».

5. Тази такса се дължи от момента на произвеждането на оборския тор. Таксата, която е станала изискуема по време на периода (по принцип една гражданска година) трябва (по принцип в срок от един месец последващ края на периода) да бъде издължена на основата на декларация.

6. Член 9, параграф 4, от Meststoffenwet, визиран от член 13, буква б), от този закон предвижда, че една банка за оборски тор може да отпусне суми за участие в съответните разходи включително за транспорт на животинските екстреманти ако прецени, че това подпомага тяхната ефикасна преработка и унищожаване в съответствие с целите на закона. За тази цел правилника Reglement Mestbank inzake vangnetfunctie en Kwaliteitspremiëringssysteem от 25 април 1989 г. (правилник относно дейността по събиране и системата за премии относно качеството *Staatscourant* 1989, 86) е бил приет. Този правилник е влязъл в сила на 1er април 1989 г. Той предвижда помощ за транспортирането на висококачествения оборски тор според системата за премии относно качеството.

7. Кралство Нидерландия е информирало Комисията за съществуването на този правилник с писма от 26 юли 1988 г. и от 16 януари 1989 г. Комисията му е съобщила, с писмо от 10 март 1989 г., решението си да не повдига възражения срещу споменатия правилник до края на 1989 г. В последващо писмо, Комисията е потвърдила, че помощта може да се счита съвместима с общия пазар, считано от 1 януари 1988 г.

Спора по основното дело и преюдициалните въпроси

8. За оборския тор произведен в неговата ферма през 1988 г., М. Паре е дължал такса върху излишъците от оборски тор за 1988 г. Въпреки това той не е подал декларация в установения едномесечен срок. Следователно от него е поискано за този период с данъчно облагателен акт от 31 март 1989 г., такса върху излишъците от оборски тор в размер на 10 283,50 NLG, със законните лихви върху споменатата сума.

9. М. Паре е обжалвал пред inspecteur van het Bureau Heffingen van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (инспектор от бюро за таксите към Министерство на земеделието, околната среда и риболова). Последният е намалил таксата върху излишъците от оборски тор предвидена в данъчно облагателния акт на 1 779,60 NLG с лихви от 177,96 NLG. М. Паре е предявил иск срещу това решение пред Gerechtshof te Leeuwarden (Нидерландия). В следствие на това инспекторът е премахнал лихвите. Le Gerechtshof е потвърдил решението на последния без лихвите. В следствие М. Паре е обжалвал пред Hoge Raad.

10. Този иск се базира на хипотезата, че една част от тази такса върху излишъка от оборски тор за годината 1988 е била предвидена и е служила за изпълнение на помощта за 1989 г.

11. Като е преценил, че спора по основното дело зависи от тълкуването на член 93, параграф 3, на договора, le Hoge Raad der Nederlanden е решил да спре производството и да представи на Съда следните преюдициални въпроси:

1) Дотолкова до колкото въвеждането в изпълнение на мерките предвидени в член 93, параграф 3, последно изречение, на договора [...], забраната провъзгласена в тази разпоредба прилага ли се също така и относно установяването на такса, чиито продукт е съгласно въпросния закон от части предназначен да финансира въпросната помощ, независимо от съществуването на известно накръняване в областта на обмена между страните-членки, което би могло да се дължи (от части) на таксата като начин за финансиране на въпросната помощ? Отговора на този въпрос зависи ли от това дали връзката между таксата за финансиране и мярката за помощ е повече или по-малко

тясна, от момента в който продукта на тази такса за финансиране действително започне да се използва за помощ или зависи и от други обстоятелства? Какви са тогава обстоятелствата, които биха могли да повлияят в това отношение?

2) Ако забраната да се привежда в изпълнение помощта се отнася също така и до таксата за финансиране данъчно облагаемото лице може ли да се позовава на прякото действие на член 93, параграф 3, [от договора], за да оспори общия размер или може единствено да оспори, частта от тази такса, която вероятно или действително е отишла за финансиране на помощта по време на периода през който изпълнението е било забранено на основание на цитираната по-горе разпоредба?

3) Общностното право налага ли специфични изисквания върху начина на определяне на това каква част от една такса попада под забраната на член 93, параграф 3, последно изречение, от договора, ако става дума за такса за финансиране, чийто продукт е предназначен за различни цели, за които съществуват и други извори на финансиране на въпросната такса и които не попадат под забраната на член 93 от договора [...], когато националното данъчно законодателство не предвижда схема за разпределение? В подобен случай частта от таксата предназначена за финансиране на въпросната помощ попадаща под ударите на член 93 от договора [...] може ли да бъде определена чрез преценка въз основа датата на налагане или трябва да се направи на базата на предварително известните данни относно цялостния продукт на таксата за финансиране и разносните представени с цел покриване на различните цели?»

По първия въпрос

12. Първия въпрос съдържа три отделни части. Препращащият съд пита дали забраната за изпълнение визирана в член 93, параграф 3, последно изречение, от договора:

- може да се противопостави на установяването на такса предназначена за финансиране на дадена помощ,
- се прилага дори ако таксата няма никакво въздействие върху обмена между страните-членки,
- се прилага независимо от това дали съществуваща връзка между таксата за финансиране и въпросната помощ е тясна или не.

13. Трябва да отговорим на третата част на този въпрос преди да отговорим на останалите.

14. От практиката на Съда става ясно, че таксите не влизат в приложното поле на договора относно държавните помощи, освен ако те не представляват начин за финансиране на дадена помощ по начин, по който те да бъдат неразделна част от тази помощ (решение SWNB, цитирано по-долу, точка 25).

15. За да може да се счита, че дадена такса или поне част от нея е неразделна част от дадена помощ, трябва задължително да съществува причинно-следствена връзка между тази такса и помощта на основание на съответна национална регламентация. Ако такава връзка съществува продуктът на тази такса директно влияе върху помощта и следователно може да бъде взет под внимание при преценка на съвместимостта на тази помощ с общия пазар (виж, в този смисъл, решения от 25 юни 1970 г., France/Commission, 47/69, Rec. p. 487, точки 17, 20 и 21, и също така SWNB, цитирани по-горе, точка 26).

16. Елементите на делото, които са представени на Съда не водят до заключението, че съществува причинно-следствена връзка между наложената такса от Meststoffenwet и помощта за транспортна оборския тор създадена на основание на член 9, параграф 4, от Meststoffenwet. В действителност Meststoffenwet оставя разпределението на продукта на таксата между различни регламентации, включително тази предвидена в член 9, параграф 4, и на преценката на компетентните органи. Продуктът от таксата следователно не влияе директно върху помощта, след като тя може да бъде формирана благодарение на други мерки предвидени в същия закон и следователно няма характеристиките на помощ по смисъла на член 92, параграф 1, от договора (станал член 87, параграф 1, ЕО).

17. Трябва следователно да отговорим на третия въпрос, че забраната за въвеждане в действие предвидена в член 93, параграф 3, последно изречение, от договора, не може да се прилага спрямо такса, когато тя изцяло или от части не предназначава задължително своя продукт на формирането на дадена помощ.

18. С оглед отговора даден на третата част на първия въпрос няма смисъл да отговаряме на другите части на първия въпрос, както и на втория и третия въпроси.

По съдебните разноски

19. С оглед обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препрещашата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите направени пред съда за становища различни от тези на посочените страни не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения, Съдът (първи състав) реши:

Забраната за въвеждане в изпълнение предвидена от член 93, параграф 3, последно изречение, от договора ЕО (станал член 88, параграф 3, последно изречение, ЕО) не би могла да се прилага по отношение на дадена такса, когато продуктът на последната изцяло или от части не се предназначава задължително за формиране на дадена помощ.

Подписи